

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o kontrole odbornej a pedagogickej spôsobilosti vyučovania odborných predmetov a materiálno-technického vybavenia dielní na vyučovanie odborného výcviku v združených stredných školách a stredných odborných učilištiach v SR v školskom roku 2007/2008

Cieľom tematickej inšpekcie bolo skontrolovať odbornú a pedagogickú spôsobilosť vyučovania odborných predmetov a materiálno-technické vybavenie dielní na vyučovanie odborného výcviku v združených stredných školách (ZSS) a stredných odborných učilištiach (SOU) v učebnom odbore 2487 2 autoopravár so zameraním 01 mechanik, 02 elektrikár, 03 karosár, 04 lakovník.

Úloha sa plnila aj v školskom roku 2006/2007 na základe požiadavky Združenia automobilového priemyslu Slovenskej republiky v spolupráci s Cechom predajcov a autoservisov Slovenskej republiky (CPA SR). Inšpekcie sa vykonali v spolupráci s prizvanými odborníkmi z praxe, ktorých zabezpečil CPA SR.

V časovom období od 01. 11. 2007 do 30. 04. 2008 sa vykonalo **14** tematických inšpekcií v štátnych školách, z toho v **3** ZSS a v **11** SOU. S vyučovacím jazykom maďarským (VJM) bola **1** škola a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským **2** školy. Učebný odbor autoopravár so zameraním mechanik sa vyučoval vo všetkých kontrolovaných školách, so zameraním elektrikár v **4** školách, iné zamerania učebného odboru sa nevyučovali.

Odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania odborných predmetov

Celková odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania odborných predmetov bola v kontrolovaných školách dobrá (88,29 %), v zameraní 01 mechanik dobrá (87,44 %) a 02 elektrikár veľmi dobrá (90,36 %). V 2 SOU (1 v Nitrianskom kraji a 1 v Trnavskom kraji) bola odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania odborných predmetov nevyhovujúca (menej ako 45 %). V 1 SOU v Trnavskom kraji bola málo vyhovujúca (menej ako 65 %). Veľmi dobrá odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania (100 %) bola v 7 školách (2 v Žilinskom kraji, 3 v Prešovskom, 1 v Banskobystrickom a 1 v Trenčianskom kraji).

Personálne podmienky sú lepšie na teoretickom vyučovaní ako na praktickom vyučovaní. Odborný výcvik často zabezpečujú zamestnanci autoservisov, ktorým chýba potrebné pedagogické vzdelanie (28 % škôl malo odbornú a pedagogickú spôsobilosť vyučovania odborného výcviku menšiu ako 60 %), čo však nemusí vždy znižovať kvalitu vyučovania odborného výcviku.

Priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie dielní na vyučovanie odborného výcviku

V 9 školách mali dostatočný počet kapacitne vyhovujúcich cvičných dielní pre ručné a strojové obrábanie kovov i bežný servis. **Špecializované dielne** na opravu motorov, prevodoviek, diagnostiku a priamy príjem vozidla **väčšina kontrolovaných škôl (78,6 %) nemala zriadených**. Priestorové podmienky na vyučovanie odborného výcviku sa v 1 škole Trnavského kraja nedali zhodnotiť, pretože škola nemá vlastné priestory. V 2 školách v Nitrianskom kraji a v 1 škole v Trenčianskom kraji boli priestorové podmienky nevyhovujúce, nespĺňali základnú štruktúru učebných priestorov. Len 2 školy mali zriadené všetky dielne podľa Normatívu priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre výučbu odborného výcviku v učebnom odbore autoopravár, ktoré schválilo MŠ SR dňa 20. mája 2005 pod č. CD-2005-1690/9699-29:093 s platnosťou od 1. septembra 2005 začínajúc 1. ročníkom (ďalej normatív).

Vo väčšine škôl mali žiaci a majstri odbornej výchovy zabezpečené vhodné priestory na trávenie prestávok, šatne a sociálne zariadenia (v 1 škole v Žilinskom kraji je nutné vykonať rekonštrukciu sociálnych zariadení).

Materiálno-technické vybavenie cvičných dielní v 93 % kontrolovaných škôl nebolo v súlade s normatívom. V dielnách chýbali špeciálne montážne a demontážne prípravky, rôzne technické zariadenia a dostatočný počet náradia.

Vo väčšine škôl boli zriadené odborné učebne so zastaranými učebnými pomôckami, v niektorých chýbali laboratória elektrotechniky a elektroniky s požadovaným vybavením.

Zo všetkých kontrolovaných škôl len 1 škola v Trenčianskom kraji mala priestorové a materiálno-technické vybavenie v súlade s uvedeným normatívom.

Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov boli uložené 13 školám a na nedostatky boli upozornení aj zriaďovatelia týchto škôl.

Záver

Odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania odborných predmetov bola v učebnom odbore autoopravár celkovo na dobrej úrovni (88, 29 %), v 2 školách bola nevyhovujúca a v 1 málo vyhovujúca. Celkovo bola lepšia v zameraní elektrikár.

Zo 14 kontrolovaných škôl normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre výučbu odborného výcviku v učebnom odbore autoopravár nebol dodržaný v 93 % škôl.

V školskom roku 2006/2007 sa vykonalo 32 inšpekcií, z toho 9 v ZŠŠ a 23 v SOU. Z celkového počtu škôl bolo 7 súkromných, 2 cirkevné. S vyučovacím jazykom maďarským boli 4 školy a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským 2 školy. Odborná a pedagogická spôsobilosť vyučovania odborných predmetov bola celkovo veľmi dobrá (91,60 %), v 6 súkromných školách bola málo vyhovujúca (menej ako 50 %). Normatív nebol splnený v 87,5 % škôl.

Z uvedeného vyplýva, že zo **46** kontrolovaných škôl len **8,7 %** škôl **splnilo normatív** priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre výučbu odborného výcviku v učebnom odbore autoopravár.

Štátna školská inšpekcia upozornila zriaďovateľov škôl na zistené nedostatky, uskutočnila s nimi aj pracovné stretnutie. Na základe upozornení niektorí zriaďovatelia škôl prijali adekvátne opatrenia (nepovolili otvoriť školám v uvedenom odbore 1. ročník a pripravujú vyradenie odboru zo siete škôl alebo investovali finančné prostriedky na zlepšenie materiálno-technického vybavenia dielní).

Odporúčania pre riaditeľov škôl

- zabezpečiť na vyučovanie odborného výcviku pedagogických zamestnancov spĺňajúcich odbornú a pedagogickú spôsobilosť

Odporúčania pre zriaďovateľov škôl

- žiadať o zaradenie učebného odboru do siete škôl len vtedy, keď je splnený normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pri výučbe odborného výcviku v učebnom odbore
- zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a prípravu na výkon povolania v učebnom odbore autoopravár racionalizáciou siete SOU a ZŠŠ